

İntihara Yönlendirme Suçu (TCK m. 84)

Türk Ceza Kanunu'nda intihar suç olarak düzenlenen bir fiil değildir. Bunun cezalandırmanın etkisizliği, intiharın başkalarının hukuken korunan varlık veya menfaatlerini ihlal etmemesi, ceza politikası gibi gerekçeleri olabilir. Ancak TCK m. 84 uyarınca, intihara iştirak eden kişilerin cezalandırılacağı öngörülmüştür.

TCK m. 84'te; intihara ikna ve yardım, intihara alenen teşvik ve intihara zorlama şeklinde üç ayrı suç tipi düzenlenmiştir.

TCK m. 84/1'e göre; *başkasını intihara azmettiren, teşvik eden, başkasının intihar kararını kuvvetlendiren ya da başkasının intiharına herhangi bir şekilde yardım eden kişi* cezalandırılır.

TCK m. 84/1'de düzenlenen suçun maddi unsuru; başkasını intihara azmettirmek, teşvik etmek, başkasının intihar kararını kuvvetlendirmek ya da başkasının intiharına herhangi bir şekilde yardım etmektir. Bu suç, seçimlik hareketli bir suçtur.

İntihara azmettirmek, intiharı hiç düşünmeyen birine bu kararı verdirmektir. İntihar kararının ilk ve etkin psişik nedenini oluşturmak demektir.

İntihara teşvik etmek, intihan düşünen ancak henüz bu yönde tam kararını vermemiş kişiyi bu yola kanalize etmek demektir.

İntihar kararını kuvvetlendirmek, intihar etmeye karar vermiş kişinin bu kararını kuvvetlendirmektir.

İntihara yardım etmek ise intihar etmeyi fiilen kolaylaştıracak maddi bir takım yardımda bulunmak, araç sağlamak demektir.

Suçun maddi unsurunun varlığı için; intihara azmettirilen, teşvik edilen, intihar kararı kuvvetlendirilen ya da intiharına yardım edilen kişinin intihar etmesi yahut intihara en azından teşebbüs etmesi dahi gerekmemektedir. Başka bir deyişle, örneğin intihara azmettirilen kişi, intihara kalkışmamış dahi olsa, diğer unsurların da varlığı halinde TCK m. 84/1 uyarınca suç oluşacaktır. TCK m. 84/2'de *intiharın gerçekleşmesini* cezayı ağırlaştırıcı bir neden olarak kabul etmiştir.

Suç, kasıtlı bir suçtur.

TCK m. 84/3'e göre, *başkalarını intihara alenen teşvik eden kişi* cezalandırılacaktır.

TCK m. 84/1'de düzenlenen suç tipinden farklı olarak TCK m.84/3'te belirli olmayan kişilere yönelik bir teşvik etme söz konusudur. Ayrıca TCK m. 84/3 uyarınca bu teşvikin alenen gerçekleşmesi gerekir. Alenen gerçekleşmesi demek birçok kimsenin duyabileceği, algılayabileceği şekilde teşvikin gerçekleştirilmiş olması demektir. Fakat birçok kimsenin duyabileceği, algılayabileceği şekilde gerçekleştirmek demek, birçok kişinin duymuş olmasını aramak demek değildir. (Aleniyet kavramı ile ilgili ayrıntılı bilgi için okuma önerisi: **OKUYUCU ERGÜN**, Güneş: "Soruşturmanın Gizliliği", *AÜHFD*, C. 59, S. 2, s. 265, 266; **TOROSLU**, Haluk: "Kamu Barışına Karşı Suçlar Bakımından Tahrik Kavramı", (in) Nevzat Toroslu'ya Armağan, Ankara Üniv. Yayınları, C. 2, Ankara 2015, s. 1218, 1219.)

İntihara alenen teşvik suçunun varlığı için, intihar konusunda görüş açıklamak, intiharı onaylamak yeterli değildir. İntihardan söz etmenin teşvik niteliğinde olması için, intihar telkininde bulunulması gerekir; özendirmek bundan daha hafif bir niteliktedir ve teşvik aşamasına varmamış bir söylemdir.

Bu suç kasıtlı bir suçtur, genel kast yeterlidir.

TCK m. 84/4'e göre, *işlediği failin anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan veya ortadan kaldırılan kişileri intihara sevk edenlerle cebir veya tehdit kullanmak suretiyle kişileri intihara mecbur edenler kasten öldürme suçundan sorumludurlar.*

TCK m. 84/4'te öngörülen intihara zorlama suçunda, öldürülmek istenen kişinin TCK m. 37/2 kapsamında, araç olarak kullanılması söz konusudur.

İsnat yeteneği bulunmayanlar, işlediği fiilin anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olanlardır. Kişi; yaş küçüklüğü, akıl hastalığı gibi sebeplerle isnat yeteneğine sahip olmayabilir. İsnat yeteneği ortadan kaldırılanlar ise aslında isnat yeteneğine sahip olmasına rağmen arazi bir takım nedenlerle geçici olarak (veya kalıcı sonuçlar da doğmuş olabilir) isnat yeteneği ortadan kaldırılmış kişilerdir. Örneğin, alkol ve uyuşturucu veya uyarıcı madde almış veya verilmiş kişiler böyledir. Alkol veya uyuşturucu madde etkisi ile kişinin o anda isnat yeteneği yoksa, kişinin bu durumundan yararlanılarak kişi intihara sevk edilmiş ise fail TCK m. 84/4 uyarınca sorumlu olur.

Bu suçun maddi unsurunu oluşturan diğer ipotez; cebir veya tehdit kullanmak suretiyle kişileri intihara mecbur etmektir. Burada kişinin bizzat kendisinin araç olarak kullanılıp insan öldürme suçunun gerçekleştirilmesi söz konusudur.

Bu fıkra da kasten öldürme suçuna atıfta bulunmaktadır. Dolayısıyla kasten öldürme suçunun nitelikli halleri de bu kapsamdadır. Örneğin, bir kişiyi töre saiki ile intihara mecbur eden kişi, töre saiki ile işlenen insan öldürme suçunda olduğu gibi ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasından sorumlu olacaktır.

Bu suç kastla işlenen bir suçtur. Genel kastın varlığı gerekli ve yeterlidir.

